

توزیع مکانی و روند زمانی مرگ‌های ناشی از مواد مخدر در جمهوری اسلامی ایران طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶

مسعوده باباخانیان^۱، سجاد رحیمی پوردنجانی^۱

۱- مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

مسعوده باباخانیان: babakhanian.m@gmail.com

چکیده

هدف: تحقیقات نشان می‌دهد که یک روند افزایشی در مرگ و میر ناشی از مواد مخدر در سراسر جهان وجود دارد و سالانه حدود ۶۹۰۰۰ نفر در اثر سوءمصرف مواد، جان خود را از دست می‌دهند. هدف این مطالعه تعیین توزیع جغرافیایی مرگ‌های ناشی از مصرف مواد مخدر در جمهوری اسلامی ایران با تمرکز بر شناسایی مناطق پرخطر و کم‌خطر بود. مواد و روش‌ها: برای این مطالعه اکولوژیکی، داده‌ها از ۲ منبع اصلی (سازمان پزشکی قانونی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) در طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶ جمع‌آوری شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل رگرسیون Global Joinpoint و Moran's I و Anselin Local Moran's I انجام شد.

یافته‌ها: از ۱۲۳۸۶ مرگ ناشی از مواد مخدر در سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۱۷، بیشتر آن‌ها در ماه‌های تابستان رخ داده و ۷۱۶۲ نفر آن‌ها میانسال بودند. میانگین سنی کودکان و نوجوانانی که در اثر سوءمصرف مواد جان خود را از دست داده‌اند ۵/۲ سال بود ($SD=4/6$). در گروه جوانان، میانگین سن مرگ ۲۰/۷ ($SD=2/6$) سال، در بزرگسالان ۳۴/۲ ($SD=5/4$) سال، و در سالمندان ۵۵/۶ ($SD=9/8$) سال بود. تغییرات در نرخ مرگ و میر در سال ۲۰۱۷ به اوج خود رسید (درصد تغییر سالانه = ۰/۵۲). در ماه‌های آخر مطالعه تغییر غیر قابل توجهی در میزان بروز مشاهده شد.

نتیجه‌گیری: مرگ و میر ناشی از سوءمصرف مواد همچنان یک مشکل بزرگ بهداشت عمومی باقی خواهد ماند مگر این‌که سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان مشخص نمایند که چرا این مشکل علی‌رغم تلاش‌های گسترده برای تنظیم مقررات همچنان رو به افزایش است و راه‌هایی برای کاهش آن پیدا کنند.

واژه‌های کلیدی: مرگ ناشی از مواد مخدر، بروز، توزیع مکانی، روند زمانی، سوءمصرف مواد، ایران



Spatial distribution and temporal trend of drug-related deaths in the Islamic Republic of Iran during 2014–2017

Masoudeh Babakhanian¹, Sajjad Rahimi pordanjani¹

1- Social Determinants of Health Research Center, Semnan University of Medical Sciences, Semnan, Iran

Masoudeh Babakhanian: babakhanian.m@gmail.com

Introduction: Research suggests that there is an increasing trend in drug-related deaths worldwide: about 69,000 individuals lose their lives annually because of substance abuse. To determine the geographical distribution of drug-related deaths in the Islamic Republic of Iran and to evaluate incidence trends, with a focus on identifying high- and low-risk regions.

Methods and Materials: For this ecological study, we collected data from the 2 primary sources (the Legal Medicine Organization and the Ministry of Health and Medical Education) responsible for registering substance-related deaths during 2014–2017. Data analysis was conducted using Joinpoint regression analysis, Global Moran's I, and Anselin Local Moran's I.

Results: Of the 12,386 drug-related deaths in 2014–2017, most occurred during the summer months; 7162 of these were among middle-aged individuals. The mean age of children and adolescents who died of substance abuse was 5.2 [standard deviation (SD 4.6)] years. In the young adult group, the mean age at death was 20.7 (SD 2.5) years; it was 34.2 (SD 5.4) years for adults and 55.6 (SD 9.8) years for older adults. Changes in mortality rate peaked in 2017 (annual percentage change=0.52). In the last months of the study period, there was a nonsignificant decrease (annual percentage change=6.99) in the incidence (average annual percentage change=0.5; 95% confidence interval: 2.3-3.2).

Conclusion: Deaths due to substance abuse will remain a massive public health problem unless policy and decision-makers determine why this problem continues to increase despite the extensive efforts on regulation and find ways to mitigate it.

Keywords: drug-related death, incidence, spatial distribution, temporal trend, substance abuse, Iran

